

Program wychowawczy Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1 im. Jana Szczepanika w Krośnie

Wychowanie jest procesem, w którym wychowanek ma dojść do pełni osobowego rozwoju.

Wychowanie :

- to pomaganie wychowankowi, by coraz lepiej rozumiał i coraz dojrzej kochał siebie i innych,
- to pokazywanie mu związku między określonymi zachowaniami, a ich naturalnymi konsekwencjami,
- to kształtowanie dojrzałej osoby, która staje się zdolna do budowania więzi, opartych na miłości i odpowiedzialności oraz uczynienia z siebie bezinteresownego daru.

Cele pracy wychowawczej naszej szkoły:

Dążymy do tego, aby nasi uczniowie:

- znajdowali w szkole środowisko wszechstronnego rozwoju osobowego (w wymiarze intelektualnym, emocjonalnym, moralnym, duchowym, zdrowotnym i społecznym),
- rozwijali w sobie dociekliwość poznawczą, poszukując prawdy, dobra i piękna w świecie,
- stawali się coraz bardziej samodzielni, odpowiedzialni za siebie i za innych,
- uczyli się szacunku dla wspólnego dobra, przygotowali się do współżycia w rodzinie, społeczeństwie, państwie,
- cenili dziedzictwo kulturowe i wzorce patriotyczne,
- posiadali umiejętność słuchania innych, przyjmowania i tolerowania ich poglądów, aby umieli działać dla dobra wspólnego,
- preferowali wartości personalistyczne, dbali o zdrowie psychiczne, fizyczne i duchowe.

Uczniem jest młody człowiek, z całym bagażem okresu adolescencji, z jego potencjalami i ograniczeniami, z osobistymi problemami i uwikłaniem w środowisko rodzinne, rówieśnicze, lokalne. Szkoła podejmuje następujące zadania w ramach funkcji opiekuńczo-wychowawczej szkoły.

I. Obszary i zadania

Lp.	Obszary	Zadania	Formy i sposoby realizacji
1.	Rozwój intelektualny ucznia	<ul style="list-style-type: none"> - budzenie i rozwijanie prawidłowej motywacji uczenia się, - rozbudzenie ciekawości poznawczej, - rozpoznawanie i rozwijanie własnych zdolności i zainteresowań, - rozwijanie twórczego myślenia, - doskonalenie umiejętności przyswajania wiedzy, - kształtowanie umiejętności korzystania ze źródeł informacji, - wdrażanie do poszukiwania prawdy, - uwrażliwienie na manipulację ze strony mediów, - zachęcanie do korzystania z księgozbioru biblioteki szkolnej. 	<ul style="list-style-type: none"> - poprzez stosowanie atrakcyjnych metod i form pracy na zajęciach edukacyjnych, pozalekcyjnych, - w kołach zainteresowań, - udział w olimpiadach, konkursach przedmiotowych i artystycznych, turniejach, - prezentacje osiągnięć uczniów (wystawy prac plastycznych, prac literackich, ich publikacja na stronie internetowej szkoły), - organizowanie występów (jasełka), pokazów (mody), prezentacji, - rozmowy indywidualne, dyskusje, - praca indywidualna z uczniem, - uczestnictwo w seminariach, konferencjach, sympozjach i spotkaniach z przedstawicielami różnych dziedzin nauki.

Spodziewane efekty

Uczeń:

- zna techniki uczenia się,
- korzysta z różnych źródeł informacji,
- zna swoje mocne i słabe strony, podejmuje trud pracy nad nimi,
- dąży do poszukiwania prawdy,
- potrafi dokonywać samooceny własnych osiągnięć,
- rozwija swoje zainteresowania,
- rozumie potrzebę krytycyzmu wzorców proponowanych przez środki masowego przekazu.

2.	Rozwój emocjonalny ucznia	<ul style="list-style-type: none"> - poznawanie własnej sfery uczuciowej, - nauka wyrażania, odczytywania i opanowywania emocji, - budzenie empatii, - kształtowanie zdolności wartościowania i umiejętności oceny własnych zachowań, - dążenie do odpowiedzialności za własne zachowanie, - rozumienie relacji między emocjami a moralnością, - wdrażanie postaw asertywnych, - wdrażanie do autentyzmu działań, otwartości i ufności w kontaktach międzyludzkich. 	<ul style="list-style-type: none"> - na godzinach wychowawczych, zajęciach edukacyjnych, zajęciach pozalekcyjnych, rozmowach indywidualnych, - podczas rozmów indywidualnych z pedagogiem szkolnym, - indywidualna opieka nad uczniami wymagającymi szczególnego podejścia ze względu na stan zdrowia, sytuację rodzinną, - realizowanie tematów, programów rozwijających umiejętności empatii, - stosowanie niekonwencjonalnych metod pracy na lekcjach wychowawczych, - stosowanie technik relaksacyjnych i przeciwdziałających stresom, - obnażanie mechanizmów działających destrukcyjnie na psychikę (reklama, język mass mediów).
----	----------------------------------	---	---

Spodziewane efekty

Uczeń:

- potrafi rozpoznać i nazwać przeżywające stany emocjonalne,
- ma świadomość odpowiedzialności za swoje zachowanie,
- podejmuje trud opanowywania przeżywanych emocji,
- rozumie relacje między emocjami a moralnością,
- podejmuje próby asertywnego zachowania w sytuacjach dla niego trudnych,
- dostrzega potrzeby, przeżywane stany emocjonalne innych ludzi,
- ma świadomość pracy nad sobą.

3.	Rozwój zdrowotny ucznia	<ul style="list-style-type: none"> - nabycie dojrzałej postawy wobec własnego ciała oraz wobec cielesności innych ludzi, - pomaganie wychowankowi, by zajął dojrzałą postawę wobec własnej płciowości, - kształtowanie właściwych nawyków zdrowotnych i higienicznych, - wskazanie sposobów aktywnego spędzania wolnego czasu, - promocja zdrowego stylu życia – bez uzależnień. 	<ul style="list-style-type: none"> - realizowanie na zajęciach z przedmiotu wychowanie do życia w rodzinie, - realizowanie podczas godzin wychowawczych tematów, programów dotyczących promocji zdrowia, - wdrażanie programów profilaktycznych (wg potrzeb) prowadzonych przez pedagoga szkolnego lub osoby do tego uprawnione; - organizowanie konkursów o tematyce prozdrowotnej, - włączenie się w ogólnopolskie akcje: np. „Dzień bez papierosa”, „Światowy Dzień Walki z AIDS”, „Sprzątanie świata”, - na lekcjach wychowania fizycznego, przysposobienia obronnego, w kołach SKS, w trakcie gier i ćwiczeń terenowych, na zajęciach pozalekcyjnych, na wycieczkach, - podczas Dnia Sportu, - spotkania z pielęgniarką szkolną, - podczas codziennych kontaktów z uczniami.
----	--------------------------------	---	--

Spodziewane efekty

Uczeń:

- uczeń potrafi rozpoznać sytuacje korzystne dla jego rozwoju,
- zna różne formy spędzania wolnego czasu,
- posiada wiedzę dotyczącą jego rozwoju,
- wie do kogo powinien się zwrócić o pomoc w trudnej sytuacji,
- potrafi przyjąć postawę asertywną w sytuacjach trudnych,
- uczeń umie rozpoznać sytuacje ryzykowne i ich unikać.

4.	Rozwój społeczny ucznia	<ul style="list-style-type: none"> - integrowanie zespołu klasowego, - tworzenie pozytywnej atmosfery w grupie, - kształtowanie umiejętności porozumiewania się, - doskonalenie kultury bycia, - dbanie o wspólne bezpieczeństwo, - dostrzeganie i akceptowanie różnic między ludźmi, - poznawanie prawidłowych sposobów rozwiązywania sytuacji problemowych, - wdrażanie ucznia do przestrzegania wymagań stawianych mu przez szkołę, - wdrażanie do samorządności, - kształtowanie umiejętności trafnej oceny zjawisk społecznych, - poznawanie sposobów rozwiązywania problemów o charakterze społecznym, - kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych, - rozwijanie poczucia przynależności do społeczności lokalnej i Ojczyzny, - poznawanie historii szkoły i jej osiągnięć, - wdrażanie do aktywnego uczestnictwa w obchodach świąt państwowych, narodowych i religijnych, 	<ul style="list-style-type: none"> - stosowanie niekonwencjonalnych metod integrujących zespół klasowy, - umożliwianie uczniom pełnienia różnych ról, - wdrażanie programów rozwijających umiejętności interpersonalne, - diagnoza atmosfery i relacji panujących w klasie (np. test socjometryczny) - wyjazdy i wycieczki klasowe, - udział klasy w pracach społeczności szkolnej, w uroczystościach szkolnych (np. Dzień Patrona Szkoły), - udział młodzieży w konkursach: rocznicowych, szkolnych, lokalnych i państwowych, - spotkania z ciekawymi ludźmi, - organizowanie debat, rozmów, - podtrzymywanie tradycji klasowych i rodzinnych, - udział w pracach samorządu klasowego i szkolnego, - udział przedstawicieli Rady Uczniów w pracy Młodzieżowej Rady Miasta Krosna, - powołanie Młodzieżowej Grupy Wsparcia (udział w zadaniach o charakterze charytatywnym na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego, a także udział w zadaniach pomocowych na rzecz
----	--------------------------------	--	---

	<ul style="list-style-type: none"> - przygotowanie do wejścia na rynek pracy, - podniesienie roli i autorytetu rodziny, - wdrażanie uczniów do pełnienia obowiązków rodzinnych, - kształtowanie poczucia odpowiedzialności za podejmowane decyzje. 	<ul style="list-style-type: none"> uczniów mających trudności w nauce), - uczestnictwo młodzieży w zajęciach z przedmiotu wychowanie do życia w rodzinie, - udział w zajęciach prowadzonych przez pedagoga szkolnego podczas lekcji wychowawczych, - korzystanie ze Szkolnego Ośrodka Kariery, - spotkania tematyczne z rodzicami.
--	--	---

Spodziewane efekty

Uczeń:

- ma poczucie przynależności do klasy i społeczności szkolnej,
- chce i wyraża potrzebę działania w klasie jako grupie rówieśniczej,
- angażuje się w przedsięwzięcia klasowe i szkolne,
- współtworzy i respektuje normy grupowe,
- doświadcza współzależności i współodpowiedzialności za działanie grupy,
- szanuje drugiego człowieka, okazuje mu to w słowach i działaniach,
- w języku codziennym nie używa wulgaryzmów, zachowuje się kulturalnie wobec innych,
- ma szacunek do historii i symboli narodowych, religijnych i wie jak się wobec nich zachować,
- wykazuje chęć poznania ojczystego kraju i jego tradycji,
- szanuje mienie szkoły i mienie publiczne,
- aktywnie włącza się w życie społeczności lokalnej,
- potrafi zachować się zgodnie z wymogami miejsca i chwili.

5.	Rozwój moralny ucznia	<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie dojrzałego, prawego sumienia, - pomoc w intelektualnym odróżnieniu zachowań, które nas rozwijają i cieszą, od zachowań, przez które krzywdzimy siebie czy innych, - rozumienie i rozróżnienie takich pojęć jak: krzywda, wina 	<ul style="list-style-type: none"> - rozwiązywanie dylematów moralnych podczas dyskusji, debat, - w trakcie zajęć edukacyjnych (ze szczególnym uwzględnieniem studium nad literaturą oraz wychowania do życia w rodzinie), - w czasie godzin wychowawczych, - podczas katechezy,
-----------	------------------------------	---	--

	itp., - uświadomienie uczniom, że normy moralne mają wartość uniwersalną natomiast odpowiedzialność moralna za naruszenie tego typu norm jest zawsze sprawą indywidualną, - mobilizowanie uczniów do stawiania sobie wymagań i do zachowania dyscypliny w sferze etyczno-moralnej, - wpajanie ładu obyczajowego (ubiór, język, etykieta).	- podczas indywidualnych rozmów z pedagogiem szkolnym (pozytywne wsparcie), - w indywidualnych rozmowach nauczyciela z uczniem.
--	--	--

Spodziewane efekty

Uczeń:

- ma świadomość swoich zalet i wad;
- ma poczucie własnej wartości;
- rozumie potrzeby swoje i innych ludzi;
- zna swoje prawa i obowiązki, potrafi respektować prawa innych;
- dostrzega wpływ innych osób na kształtowanie osobowości i drogi życiowej, potrafi to prawidłowo ocenić;
- rozumie potrzebę krytycyzmu wzorców proponowanych przez środki masowego przekazu,
- rozumie potrzebę stałej pracy nad sobą.

6.	Rozwój duchowy ucznia	- zrozumienie sensu własnego istnienia (samego siebie), sensu ludzkiej egzystencji, - pomoc w kształtowaniu dojrzałej postawy wobec siebie oraz otaczającego świata, - wdrażanie do świadomego i wolnego kierowania swoim życiem – myślenie refleksyjne, - wpajanie umiejętności nawiązywania głębokich więzi między ludźmi (głębokiego kontaktu z drugim człowiekiem), - pomoc wychowankowi w odkryciu prawdy o sobie, - stawianie wychowankom pytań dotyczących sensu życia,	- na zajęciach katechezy, ścieżek edukacyjnych, etyki, filozofii (odkrycie źródeł ludzkich poglądów i przekonań), - na godzinach wychowawczych, rekolekcjach, w czasie zajęć artystycznych (jasełka), w kontakcie z drugim człowiekiem z przyrodą, z wytworami kultury, - podczas rozmów indywidualnych z pedagogiem szkolnym (budowanie u ucznia poczucia własnej wartości, wsparcie psychiczne), - podczas mszy świętych, - udział w olimpiadach, konkursach np. na temat wiedzy biblijnej,
----	------------------------------	---	---

	<p>hierarchii wartości , zasad postępowania, ideałów i aspiracji,</p> <ul style="list-style-type: none"> - przygotowanie uczniów do podejmowania decyzji w oparciu o miłość, prawdę i odpowiedzialność, - uwrażliwianie wychowanka na to, by miał rację w postępowaniu, a nie tylko w myśleniu, - pomaganie wychowankowi w odkrywaniu, zrozumieniu i respektowaniu podstawowych wartości , które odnoszą się do poszczególnych sfer ludzkiego życia (prawda i miłość, dobro i piękno, wiara i nadzieja, wolność i odpowiedzialność, sprawiedliwość i uczciwość, świętość i zbawienie), - poznawanie zasad wiary. 	<ul style="list-style-type: none"> - podczas kontaktu z ciekawą książką i czasopismem (np. w bibliotece szkolnej), - w trakcie spotkań z wartościowymi ludźmi, - poprzez udział w spotkaniach opłatkowych, wielkanocnych itd.
--	--	--

Spodziewane efekty

Uczeń:

- widzi sens poszukiwania własnej tożsamości,
- podejmuje trud własnego rozwoju,
- ma świadomość sensu istnienia,
- potrafi refleksyjnie ocenić zaistniałe sytuacje, problemy życiowe,
- widzi sens i potrzebę stawiania sobie i innym wymagań,
- przyjmuje odpowiednią postawę wobec trudności,
- ma poczucie własnej godności i wartości,
- widzi potrzebę konstruowania swoich planów życiowych.

Warunkiem udzielenia odpowiedniej pomocy wychowawczej jest całościowe i realistyczne rozumienie wychowanka oraz sytuacji, w której on się znajduje.

II. Zadania wychowawcy:

1. Administracyjne:

- a/ prowadzenie dokumentacji dydaktyczno-wychowawczej klasy,
- b/ poświadczenie osiągnięć szkolnych uczniów,
- c/ statystyka i sprawozdawczość,
- d/ prowadzenie spraw związanych z pomocą materialną (np. stypendia).

2. Opiekuńczo-wychowawcze:

- a/ praca z uczniami,
- b/ współpraca z rodzicami,
- c/ współpraca ze środowiskiem.

Ad a/ Praca z uczniami (z grupą i jednostką):

- zdiagnozowanie zespołu klasowego;
- prowadzenie zajęć integracyjnych;
- planowanie zadań realizowanych na zajęciach wychowawczych, spotkaniach pozalekcyjnych i pozaszkolnych;
- opracowanie tematyki godzin wychowawczych;
- podejmowanie problemów, zagadnień zgodnie z tym co przeżywają uczniowie jako klasa lub jako osoby dorastające;
- wspieranie uczniów w poszukiwaniu dalszej drogi ich rozwoju;
- indywidualne rozmowy wychowawcze z uczniem.

Ad b/ Współpraca z rodzicami:

- włączanie rodziców do planowania i organizowania różnych form życia zespołowego w klasie;
- konsultowanie z rodzicami zaplanowanych treści i form zajęć tematycznych na godzinach do dyspozycji wychowawcy;
- utrzymywanie systematycznego kontaktu z rodzicami (opiekunami prawnymi) uczniów, w celu:
 - a/ koordynacji i ujednoczenia oddziaływań wychowawczych ;
 - b/ poznania poszczególnych uczniów (ich sytuacji rodzinnej i bytowej, funkcjonowania w środowisku pozaszkolnym, zainteresowań i potrzeb itp.);

- c/ wzajemne poznanie się nauczycieli i rodziców (oczekiwania , formy współpracy);
- d/ pomoc w doborze właściwych oddziaływań wychowawczych i pokonywanie trudności;
- e/ włączanie rodziców w sprawy klasy i szkoły.

Przykłady różnych form pracy nauczyciela z grupą rodziców (w zależności od potrzeb, wiedzy i umiejętności nauczycieli):

- spotkanie inauguracyjne współpracy;
- spotkania okresowe – wywiadówki;
- spotkania okolicznościowe;
- konferencje dla rodziców;
- indywidualne spotkania (np. rozmowy o trudnościach dziecka, pomoc w rozwiązywaniu problemu wychowawczego, spotkania w domu ucznia i inne).

Ad c/ Współpraca ze środowiskiem:

- włączanie uczniów do pracy w samorządzie uczniowskim,
- angażowanie wychowanków do akcji charytatywnych organizowanych na terenie szkoły, miasta, regionu i kraju,
- uczestnictwo w uroczystościach patriotycznych, narodowych, religijnych organizowanych w środowisku.

Wychowawca:

- opracowuje w oparciu o Program wychowawczy szkoły i Szkolny program profilaktyki plan wychowawczy (w porozumieniu z uczniami i rodzicami),
- podejmuje systematyczne wysiłki zmierzające do wytworzenia prawidłowej atmosfery wspólnoty klasowej,
- uczestniczy we wszystkich sytuacjach ważnych dla klasy, np. wycieczki, imprezy, w których uczestniczą wychowankowie, np. półmetek, studniówka,
- czuwa nad postępami w nauce i frekwencją uczniów,
- systematycznie kontaktuje się z nauczycielami uczącymi poszczególnych przedmiotów w klasie, konsultuje na bieżąco wyniki nauczania i zachowania,
- jest w stałym kontakcie z pedagogiem szkolnym, w celu ustalenia sposobów i podejmowanych środków zaradczych w stosunku do uczniów z trudnościami dydaktycznymi i wychowawczymi,
- zapoznaje się ze Strategią działań interwencyjnych,

- systematycznie poszerza swoją wiedzę psychologiczno-pedagogiczną i doskonali umiejętności wychowawcze,
- nie wyciąga pochopnych wniosków, lecz dokładnie analizują postawy uczniów,
- stwarza warunki, które umożliwiają uczniom ocenianie własnego postępowania.

Każdy wychowawca zobowiązany jest do opracowania planu pracy wychowawczej w klasie, który oparty jest o:

- Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej
- Konwencję o Prawach Dziecka
- Ustawę o systemie oświaty
- Zarządzenie MEN nr 14 z dnia 19 czerwca 1992 r. w sprawie ramowego statutu szkoły
- Statut szkoły
- Program wychowawczy szkoły
- Szkolny program j profilaktyki
- przeprowadzoną diagnozę
- umiejętności wychowawcze nauczyciela.

III Zadania nauczycieli i innych pracowników szkoły:

- wszyscy nauczyciele wprowadzają do tematyki swojego przedmiotu elementy programu wychowawczego naszej szkoły,
- realizując treści programowe, dokonują wyboru takich postaci z literatury, historii ..., które dla uczniów stanowią naturalny wzorzec postawy życiowej,
- swoją postawą, zachowaniem stanowią wzór do naśladowania,
- wskazują postawy pozytywne i negatywne,
- pomagają uczniom rozróżnić dobro i zło,
- nie oceniają osoby, lecz jej postępowanie,
- zachęcają do dobrego,
- kształtują postawy szacunku do innych,
- wzmacniają postawy uczniów zachowujących się pozytywnie,
- reagują na zachowania negatywne.

Rodzice powinni:

- włączać się w życie szkoły i klasy (uroczystości szkolne, klasowe, wycieczki, praca w Radzie Rodziców),
- utrzymywać stały kontakt z wychowawcą,
- dbać o odpowiedni strój i wygląd dziecka (strój nie może prowokować nieodpowiednie skojarzenia i zachowania),
- rozmawiać z wychowawcą, nauczycielem uczącym o pojawiających się trudnościach dydaktyczno-wychowawczych u dziecka,
- informować na bieżąco o nieobecnościach dziecka na zajęciach szkolnych,
- powiadamiać wychowawcę o sytuacji dziecka mającego problemy zdrowotne.

Wychowawca:

- opracowuje w oparciu o Program wychowawczy szkoły i Szkolny program profilaktyki plan wychowawczy (w porozumieniu z uczniami i rodzicami),
- podejmuje systematyczne wysiłki zmierzające do wytworzenia prawidłowej atmosfery wspólnoty klasowej,
- uczestniczy we wszystkich sytuacjach ważnych dla klasy, np. wycieczki, półmetek, studniówka,
- czuwa nad postępami w nauce i frekwencją uczniów,
- systematycznie kontaktuje się z nauczycielami uczącymi poszczególnych przedmiotów, konsultuje na bieżąco wyniki nauczania i zachowania,
- jest w stałym kontakcie z pedagogiem szkolnym, w celu ustalenia sposobów i podejmowanych środków zaradczych w stosunku do uczniów z trudnościami dydaktycznymi i wychowawczymi,
- zapoznaje się ze Strategią działań interwencyjnych,
- systematycznie poszerza swoją wiedzę psychologiczno-pedagogiczną i doskonali umiejętności wychowawcze,
- nie wyciąga pochopnych wniosków, lecz dokładnie analizuje postawy uczniów,
- stwarza warunki, które umożliwiają uczniom ocenianie własnego postępowania.

Każdy wychowawca zobowiązany jest do opracowania planu pracy wychowawczej w klasie, który oparty jest o:

- Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej
- Konwencję o Prawach Dziecka
- Ustawę o systemie oświaty
- Zarządzenie MEN nr 14 z dnia 19 czerwca 1992 r. w sprawie ramowego statutu szkoły
- Statut szkoły
- Program wychowawczy szkoły
- Szkolny program profilaktyki
- przeprowadzoną diagnozę
- umiejętności wychowawcze nauczyciela.